

วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

วิธีการศึกษาและการรวบรวมข้อมูล

ตามวัตถุประสงค์ซึ่งได้กล่าวไว้แล้วในตอนต้นว่าการศึกษารังนี้ผู้ศึกษาต้องการจะทราบรายละเอียดความเป็นมาและแนวทางการดำเนินงานของกองทุนสงเคราะห์ชุมชนในประเทศไทย เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้น ก็จะเป็นประโยชน์ต่อกองทุนสงเคราะห์ชุมชนเอง ตลอดจนแหล่งองค์การสมาชิก จะได้นำข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ตลอดจนสถิติข้อมูลต่าง ๆ ไปปรับปรุงงานของตนให้เกิดผลดีต่อไป

สำหรับวิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเป็น 4 ลักษณะ ดังนี้คือ

1. การวิจัยจากห้องสมุด (Library Research) เนื่องจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ประกอบด้วยความรู้ทางทฤษฎีเกี่ยวกับกองทุนสงเคราะห์ชุมชนในต่างประเทศ ฉะนั้น จึงต้องอาศัยการศึกษาค้นคว้าจากตำราในห้องสมุด ได้แก่ ห้องสมุดสภาสังคมสงเคราะห์ฯ ห้องสมุดกรมประชาสงเคราะห์ ห้องสมุดคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ห้องสมุดสถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ และศูนย์เอกสารแห่งประเทศไทย

2. การวิจัยจากเอกสาร (Documentary Research) เพื่อศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการก่อตั้งและการดำเนินงานของกองทุนสงเคราะห์ชุมชนในประเทศไทย เอกสารดังกล่าวได้แก่

2.1 เอกสารประเภทรายงาน คือ รายงานประจำปี รายงานการประชุม รายงานผลการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ

2.2 เอกสารราชการ คือ หนังสือบันทึกเรื่องราว การโคกคอบการปฏิบัติ
ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.3 พระราชบัญญัติ ระเบียบ ขอบบังคับ คำสั่งต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้

2.4 สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้

3. การสัมภาษณ์ (Interview) โดยสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้และผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งใช้การสัมภาษณ์แบบ Schedule

4. การวิจัยสนาม (Field Research) โดยส่งแบบสอบถาม (Questionnaire) ไปยังองค์การสมาชิกของกองทุนสงเคราะห์ราษฎร ซึ่งมีอยู่ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในการกำหนดประชากร เพื่อการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง แต่ใช้ประชากรทั้งหมด ซึ่งได้แก่จำนวนองค์การสมาชิกทั้งหมดซึ่งมี 191 องค์การ เพื่อจะได้ศึกษาถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของกองทุนสงเคราะห์ราษฎร และองค์การสมาชิก โดยกำหนดแนวคำถามไว้ในแบบสอบถามทั้งหมด 47 ข้อ และได้ส่งแบบสอบถามเหล่านี้ไปทางไปรษณีย์

การสร้างแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นลักษณะแบบสอบถามปิด (Close-ended Questionnaire) คือแบบสอบถามที่คำถามไว้หลาย ๆ คำถาม ให้ผู้ตอบเลือกตอบตามความต้องการว่าคำถามข้อใดที่ตนพิจารณาแล้วคิดว่า ต้องการตอบมากที่สุด ในบางคำถามอาจเลือกคำตอบได้หลายข้อตามความต้องการของผู้ตอบ ในบางคำถามที่ถามเกี่ยวกับเหตุผลก็ได้ขอให้ผู้ตอบใส่หมายเลขเรียงลำดับความสำคัญไว้ด้วย และคำถามบางข้อขอให้ผู้ตอบอธิบายเหตุผลพร้อมด้วย นอกจากนั้นในแต่ละคำถามถ้าผู้ตอบต้องการตอบนอกเหนือจากที่ให้เลือก ก็มีข้ออื่น ๆ ให้ระบุมาแทน

เกณฑ์ในการสร้างแบบสอบถาม

ผู้ศึกษาได้ตั้งคำถามในแบบสอบถามทั้งสิ้น 47 ข้อ* ซึ่งเกี่ยวกับการเข้าเป็นสมาชิก กองทุนสงเคราะห์ชุมชนขององค์การสมาชิก ความกักเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานของ กองทุนสงเคราะห์ชุมชน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

การทดสอบแบบสอบถาม

ผู้ศึกษาได้ทดสอบแบบสอบถามจากองค์การสมาชิกที่อยู่ในกรุงเทพฯ ๑ ราย เพื่อดูว่าเข้าใจในคำถามที่สร้างขึ้นหรือไม่ ผลปรากฏว่าลึกลับและแบบสอบถามมีการแก้ไขบางเล็กน้อย เพื่อให้เข้าใจง่ายและรัดกุม ซึ่งผู้ศึกษาก็ได้นำมาปรับปรุงให้เป็นแบบสอบถามจริงต่อไป

การส่งแบบสอบถาม

ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ทดสอบและแก้ไขเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนั้น พร้อมกับจดหมายนำ ส่งไปยังองค์การสมาชิกทั้งหมด 191 ราย ซึ่งเป็นองค์การสมาชิกใน นครหลวงกรุงเทพฯ 57 ราย และเป็นองค์การสมาชิกในต่างจังหวัด 134 ราย

การส่งแบบสอบถามในการศึกษารั้งนี้ ได้กระทำ 3 ครั้ง คือครั้งแรกส่งไปยังองค์การ สมาชิกทุกองค์การ แต่ได้กลับคืนมาจำนวนน้อย จึงส่งไปอีก 2 ครั้ง พร้อมกับจดหมายทวง

การส่งแบบสอบถามครั้งแรกได้เริ่มส่งเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2520 โดยกำหนด เวลาในการรอแบบสอบถามกลับคืนไว้วว่า สำหรับองค์การสมาชิกในกรุงเทพฯ ให้เวลา 1 สัปดาห์ องค์การต่างจังหวัดให้เวลา 2 สัปดาห์ โดยนับตั้งแต่วันที่ส่งแบบสอบถามออกไป ปรากฏว่าครั้ง นี้ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 42 ชุด จากที่ส่งไป 191 ชุด

การส่งแบบสอบถามครั้งที่ 2 พร้อมกับจดหมายทวงได้เริ่มส่งเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2520 ปรากฏว่าครั้งนี้ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 35 ชุด

* ทุกรายละเอียดเกี่ยวกับแบบสอบถามในภาคผนวกท้ายเล่ม

การส่งแบบสอบถามครั้งที่ 3 ได้เริ่มส่งเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2520 ครั้งนี้ได้
แบบสอบถามกลับทั้งสิ้น 20 ชุด

แบบสอบถามที่ได้รับกลับมาทั้ง 3 ครั้ง รวมได้ 97 ชุด แต่ไม่ตอบ 2 ชุด ฉะนั้นจึง
เหลือที่จะนำมาวิเคราะห์ได้ 95 ชุด

ในภายหลังผู้ศึกษาได้เลือกองค์การสมาชิกในกรุงเทพฯ อีก 5 แห่ง เพื่อขอให้
ตอบแบบสอบถาม โดยผู้ศึกษาได้ไปยังองค์การดังกล่าวนี้ด้วยตนเองและได้มาตามต้องการ
เหตุผลที่ว่าผู้ศึกษาต้องการแบบสอบถามตอบเพิ่มอีก 5 ชุด ก็เพื่อจะได้รวมกับจำนวนเดิมที่
มีอยู่แล้ว 95 ชุด เป็น 100 ชุด ซึ่งจะได้สะดวกและง่ายขึ้นในการคิดเป็นร้อยละเมื่อแสดง
ข้อมูลเป็นตารางร้อยละ

แบบสอบถามทั้ง 100 ชุดนี้ เป็นแบบสอบถามตอบจากองค์การสมาชิกในกรุงเทพฯ
31 ราย และอีก 69 รายมาจากองค์การสมาชิกในต่างจังหวัด

การรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้เข้าแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาทั้งหมด 100 ชุด มาแจ้งนับความถี่ของแต่ละ
ราย หากอัตราเปรียบเทียบเป็นอัตราส่วนร้อย และเสนอผลการศึกษาวิจัยเป็นตาราง

การวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ทำข้อมูลซึ่งเสนอผลการศึกษาวิจัยเป็นตารางแล้วหาวิเคราะห์และแปล
ความหมายจากอัตราส่วนร้อยที่ให้เป็นรูปของการพรรณนาและวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และ
ขอบเขตที่กำหนดไว้

ข้อจำกัดในการศึกษาวิจัย

1. ในการส่งแบบสอบถามโดยทางไปรษณีย์ เป็นอุปสรรคอย่างหนึ่ง เพราะแบบ
สอบถามที่ส่งไปยังองค์การสมาชิกแต่ละแห่งนั้น อาจมีบางส่วนที่ไม่ถึงผู้รับ และอาจมีการ
สมาชิกได้รับและตอบกลับมาให้ช้าอาจจะสูญหายไปบ้าง ฉะนั้นจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน
ในครั้งแรกจึงมีจำนวนไม่มากถึงคราวแล้ว

2. หนังสือและเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับกองทุนสงเคราะห์ชุมชน ทั้งที่เป็นหนังสือ
ภาษาต่างประเทศ และภาษาไทยนั้นมียุไม่มาก อย่างไรก็ตามผู้ศึกษาได้พยายามค้นคว้า
รวบรวมเอาความรู้ที่เกี่ยวกับเรื่องนี้มาเสนอในวิทยานิพนธ์เท่าที่สามารถจะทำได้เพื่อให้การ
ศึกษาค้นคว้าครั้งนี้งสมบูรณ์ยิ่งขึ้น